

Andrzej Werkowski, przewodniczący FORUM^{CO2}, prezes zarządu Vertis Environmental Finance Poland

Stanowisko w sprawie KPRU

na lata 2008-2012

Ratyfikowany przez Polskę w grudniu 2002 roku protokół z Kioto, dyrektywa Unii Europejskiej nr 2003/87/WE z dnia 13.10.2003, ustanawiająca europejski system handlu przydziałami emisji, oraz ustawa z dnia 22.12.2004 o handlu uprawnieniami do emisji do powietrza gazów cieplarnianych i innych substancji (Dz. U. Nr 281 poz. 2784) określiły nowe ramy prawne oraz stworzyły nową jakościowo przestrzeń ekonomiczną funkcjonowania przedsiębiorstw.

W celu zapewnienia systematycznego wzrostu konkurencyjności polskich firm w nowych warunkach, a także zwiększenia skuteczności działań podejmowanych w imieniu oraz w interesie swoich członków, organizacje reprezentujące większość sektorów objętych Wspólnym Systemem Handlu Emisjami EU ETS zdecydowały się nawiązać bliską współpracę i podjąć konkretne, wspólne działania.

■ FORUM^{CO2}

2 czerwca 2005 roku, z inicjatywy Izby Energetyki Przemysłowej i Odbiorców Energii, zostało zawiązane FORUM^{CO2} BRANŻOWYCH ORGANIZACJI GOSPODARCZYCH.

Po blisko trzech latach funkcjonowania i rozwijania współpracy, FORUM^{CO2} jest dzisiaj najbardziej kompetentnym i zarazem najbardziej reprezentatywnym przedstawicielem polskiego przemysłu w zakresie zagadnień związanych z realizacją polityki zrównoważonego rozwoju, a także jednym z najsilniejszych w kraju ośrodków wiedzy eksperckiej.

FORUM^{CO2} tworzą następujące organizacje:

- Izba Energetyki Przemysłowej i Odbiorców Energii,
- Hutnicza Izba Przemysłowo-Handlowa,
- Izba Gospodarcza Ciepłownictwo Polskie,
- Izba Gospodarcza Metali Nieżelaznych,
- Polska Izba Przemysłu Chemicznego,
- Stowarzyszenie Papierników Polskich,
- Stowarzyszenie Producentów Cementu,
- Stowarzyszenie Przemysłu Wapienniczego,
- Związek Pracodawców Ceramiki Budowlanej i Silikatów,
- Związek Pracodawców Polskie Szkło,
- Związek Producentów Płyt Drewnopochodnych w Polsce.

FORUM^{CO2} nie jest „superizbą”, wchodzącą w kompetencje współpracujących w jego ramach organizacji i zastępującą je w ich codziennych, statutowych działaniach, ale ponadbranżowym porozumieniem programowym, definiującym obszary wspólnego działania i reprezentującym zbiorowy interes swoich członków. Elastyczna struktura organizacyjna umożliwia wy-

pracowywanie wspólnego stanowiska w formule konsensusu oraz zapewnia silne, monolityczne współdziałanie w ramach podjętych uzgodnień, gwarantując jednocześnie zachowanie pełnej niezależności i autonomiczności organizacji branżowych.

Pracami FORUM^{CO2} kieruje Rada Programowo-Koordynacyjna składająca się z przedstawicieli wszystkich współpracujących sektorów. Rada wyłoniła ze swego grona dwuosobowe prezydium w osobach: przewodniczący – Andrzej Werkowski, pełnomocnik Izby Energetyki Przemysłowej i Odbiorców Energii, oraz wiceprzewodniczący – Tomasz Chruszczow, dyrektor Związku Pracodawców Polskie Szkło.

W podpisanej 4 lipca 2005 r. Deklaracji Współpracy FORUM^{CO2} określono następujące, główne obszary wspólnego działania:

- Wspieranie przedsiębiorstw we wszystkich aspektach związanych z ich funkcjonowaniem w ramach wspólnotowego systemu obrotu uprawnieniami do emisji (EU ETS).
- Aktywne włączenie się do prac nad projektem Krajowego Planu Alokacji Uprawnień na lata 2008-2012 tak, aby odzwierciedlał on w pełni aktualne oraz rozwojowe potrzeby sektorów, opierał się na czytelnych i uzgodnionych kryteriach oraz był poparty argumentami, które umożliwią obronę projektu KPRU na forum Komisji Europejskiej.
- Inicjowanie i wspieranie działań w zakresie opracowania, a następnie wdrożenia na poziomie przedsiębiorstw oraz całych sektorów programów przygotowawczych do funkcjonowania w ramach II etapu EU ETS w latach 2008-2012.
- Podejmowanie działań oraz inicjatyw na rzecz opracowania rządowego programu modernizacji polskiej gospodarki przy wykorzystaniu środków pochodzących ze sprzedaży uprawnień posiadanych przez Rząd RP w ramach puli przydzielonej na lata 2008-2012 na mocy po-

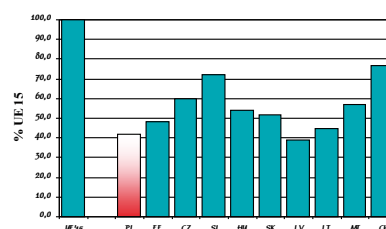
stanowień protokołu z Kioto.

- Inicjowanie oraz wspieranie działań prowadzących do uzasadnionego ekonomicznie ograniczania wielkości emisji CO₂ (oraz innych gazów cieplarnianych) w celu systematycznego obniżania wskaźnika emisyjności przypadającej na jednostkę produkcji.

■ Polski projekt KPRU na lata 2008-2012

Realizując przyjęte cele programowe FORUM^{CO2} aktywnie włączyło się do prac nad Krajowym Planem Rozdziału Uprawnień na lata 2008-2012, a Zespół Ekspertów FORUM^{CO2} stanowił silne, merytoryczne wsparcie dla ministra środowiska w trakcie przedstawiania polskiego projektu KPRU na forum Komisji Europejskiej oraz na spotkaniu z Polskim Klubem Parlamentarnym w Brukseli.

Produkt Krajowy Brutto na 1 mieszkańca

Od samego początku podkreślaliśmy wagę tego tematu dla rozwoju gospodarczego kraju oraz wnioskowaliśmy o wpisanie go na listę priorytetowych zadań rządu, podejmowanych w sferze gospodarczej.

W przekazanym Prezesowi Rady Ministrów w dniu 25 lipca 2006 r. stanowisku wyraźnie stwierdziliśmy, że „Wzrost gospodarczy kraju w latach 2008-2012 może zostać poważnie zahamowany, a priorytetowe cele Rządu RP, wymienione w exposé Premiera, niemożliwe do realizacji, jeżeli Krajowy Plan Rozdziału Uprawnień do Emisji CO₂ na lata 2008-2012 nie zapewni niezbędnej przestrzeni dla rozwoju polskich przedsiębiorstw”.

Akcentowaliśmy jednocześnie, że

Polska potrzebuje wielu lat szybkiego i stabilnego wzrostu gospodarczego, bazującego przede wszystkim na inwestycjach w rodzimym przemyśle, aby choć częściowo zniwelować dystans dzielący nasz kraj od rozwiniętych gospodarczo krajów Europy Zachodniej. Ograniczenie przydziału uprawnień do emisji na lata 2008-2012 dla sektorów objętych KPRU to de facto zdławienie rozwoju gospodarczego Polski na wiele lat i pogłębienie obecnych dysproporcji.

FORUM^{CO2} zwróciło uwagę, że jeśli polskie przedsiębiorstwa nie otrzymają wystarczających przydziałów uprawnień do emisji CO₂ na lata 2008-2012, nie będą w stanie, ze względów czysto ekonomicznych, rozwinąć produkcji niezbędnej do realizacji priorytetów gospodarczych przyjętych przez rząd, a ewentualne nowe miejsca pracy zostaną utworzone za granicą.

FORUM^{CO2} przedstawiło Prezesowi Rady Ministrów następujące główne postulaty:

- Jak najszybsze włączenie się do współpracy Ministerstwa Gospodarki i pilne wypracowanie trybu oraz formuły zatwierdzania sektorowych planów rozwoju, opracowanych przez organizacje branżowe, na których opiera się projekt KPRU na lata 2008-2012.
- Ścisła współpraca wielu resortów (środownisko, gospodarka, infrastruktura, budownictwo, rozwój regionalny, skarby państwa, finanse...), koordynowana z możliwie najwyższego szczebla.
- Opracowanie i przyjęcie przez rząd założeń makroekonomicznych dotyczących rozwoju gospodarczego kraju (co najmniej do roku 2015), stanowiących bazę dla poszczególnych planów sektorowych, zatwierdzanych indywidualnie przez właściwych ministrów.
- Podjęcie przez rząd równoległych działań, ukierunkowanych na ograniczanie emisji gazów cieplarnianych do powietrza i zmniejszanie energochłonności gospodarki.

- Stworzenie warunków umożliwiających pełne wykorzystanie wszystkich mechanizmów elastycznych ustanowionych w protokole z Kioto oraz wdrożenie Programu Zielonych Inwestycji (Green Investment Scheme), opierającego się o finansowanie pochodzące ze sprzedaży nadwyżki uprawnień pozostającej w gestii rządu.

- Wypracowanie przez rząd spójnej, jednolitej oraz skoordynowanej polityki informacyjnej wobec UE i zobowiązanie wszystkich przedstawicieli naszego kraju do wypowiedziania się jednym głosem w sprawach dotyczących zagadnień związanych z KPRU na lata 2008-2012.

- Powołanie do grona ekspertów i doradców przedstawicieli przemysłu, rekomendowanych przez FORUM^{CO2}.

Niestety większość postulatów zgłoszonych przez FORUM^{CO2} nie doczekała się realizacji. Na najwyższą krytykę zasługuje fakt, że Ministerstwo Gospodarki przez cały okres tworzenia projektu KPRU na lata 2008-2012, a następnie jego negocjowania na forum Komisji Europejskiej, wykazywało brak zainteresowania tym tematem, a rząd nie nadał sprawie KPRU odpowiednio wysokiego priorytetu. Brak jednolitych, przyjętych przez Radę Ministrów założeń makroekonomicznych oraz wcześniejszego zatwierdzenia przez ministra gospodarki sektorowych programów rozwoju spowodowały, że końcowy projekt planu nie stanowił spójnego, monolitycznego dokumentu, wpisującego się w Strategię Rozwoju Kraju, ale był raczej podsumowaniem indywidualnych zamierzeń energetyki i przemysłu, bazujących często na różnych założeniach i przesłankach.

Minister środowiska, działający w Brukseli praktycznie bez wsparcia ze strony innych resortów, nie zdołał wiarygodnie uzasadnić polskich argumentów. Decyzja Komisji Europejskiej z 26

marca 2007 roku, ustalająca dla polskich przedsiębiorstw objętych KPRU średnioroczny pułap emisji CO₂ na lata 2008-2012 na poziomie 208,5 mln ton, była tylko smutną konsekwencją błędów i zaniedbań poczynionych w poprzedzającym jej podjęciu okresie.

Decyzja Komisji Europejskiej z 26 marca 2007 roku oznacza de facto ograniczenie tempa rozwoju gospodarczego naszego kraju.

■ KPRU po decyzji Komisji Europejskiej

25 kwietnia 2007 r. FORUM^{CO2} zwróciło się do Prezesa Rady Ministrów, sygnalizując poważny problem zaniżonego przydziału uprawnień do emisji CO₂ w ramach Krajowego Planu Rozdziału Uprawnień na lata 2008-2012 oraz oczekując od rządu zdecydowanych działań, które pozwoliłyby na zmniejszenie negatywnych skutków ograniczeń limitów emisyjnych dla naszego kraju. W szczególności FORUM^{CO2} wskazało, że decyzja Komisji Europejskiej stanowi ogromne zagrożenie dla przyjętych przez rząd strategii i programów, a w szczególności Strategii Rozwoju Kraju, Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia, a także niezwykle ważnego programu budowy mieszkań. Podkreślono również, że decyzja ta zagraża możliwości zaopatrzenia w tanie ciepło milionów mieszkańców, nie dając czasu na stworzenie jakiegokolwiek alternatywy, akceptowalnej społecznie i zgodnej z przepisami ochrony środowiska.

FORUM^{CO2} po raz kolejny zaapelowało do premiera o natychmiastowe włączenie KPRU na lata 2008-2012 do priorytetowych zadań rządu i pilne powołanie zespołu międzyresortowego, koordynującego podejmowane działania oraz sformułowało pod adresem rządu następujące postulaty:

- Złożenie skargi do Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości przeciwko decyzji KE z 26 marca 2007 r.
- Opracowanie strategii redukcji emisji gazów cieplarnianych

w świetle przyjętych programów rozwojowych na lata 2007-2013, zwłaszcza w obszarze „Infrastruktura i Środowisko”.

- Wskazanie sektorów przemysłowych szczególnie ważnych dla realizacji przedsięwzięć objętych tymi programami i zapewnienie im możliwości prawidłowego rozwoju, zgodnego z potrzebami rozwojowymi kraju.
- Opracowanie nowej wersji KPRU na lata 2008-2012.
- Spowodowanie bezwzględnego zaangażowania się resortu gospodarki po stronie polskiego przemysłu i energetyki.

Jedynie pierwszy punkt powyższej listy doczekał się realizacji – Polska złożyła stosowny pozew przeciwko Komisji Europejskiej, jednakże na werdykt Trybunału przyjdzie poczekać kilka lat. Trudno również przewidzieć, czy sąd przychyli się do polskiej argumentacji. Do czasu rozstrzygnięcia sporu będzie obowiązywać decyzja KE z dnia 26 marca 2007 r. i pułap 208,5 mln ton CO₂ rocznie, co oznacza, że nowy plan rozdziału uprawnień musi odnosić się do takiej właśnie wielkości średniorocznej emisji.

Rozdzielając uprawnienia do emisji na lata 2008-2012 pomiędzy poszczególne sektory należy przede wszystkim pamiętać, że międzynarodowe przepisy (protokół z Kioto, dyrektywa 2003/87/WE) zostały wprowadzone w celu rzeczywistego zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych, dzięki stworzeniu ekonomicznego mechanizmu sprzyjającego działaniom redukującym wszędzie tam, gdzie jest to najefektywniejsze, a koszt gospodarczy takich działań – jak najniższy.

Polski przemysł należy dziś do najefektywniejszych w Europie pod względem zmniejszania jego oddziaływania na środowisko. W ostatnich latach zostały zrealizowane poważne inwestycje, dzięki którym spełnione są nawet najostrzejsze wymagania dotyczące ochrony środowiska. Dużym wysiłkiem

przemysł dostosował się do wymagań Najlepszych Dostępnych Technik (BAT), a wszędzie tam, gdzie jest to możliwe i uzasadnione ekonomicznie, stosuje się najmniej emisyjne paliwa.

W obecnym stanie techniki nie ma możliwości znacznego zredukowania emisji gazów cieplarnianych z instalacji przemysłowych aniżeli poprzez zmniejszenie produkcji, a w konsekwencji zatrudnienia.

” **Rozdzielając uprawnienia należy także wziąć pod uwagę, że większość branż przemysłowych w Polsce uczestniczy w walce konkurencyjnej z przedsiębiorstwami produkującymi poza UE, gdzie podobne restrykcje emisyjne nie występują**

Europejska Polityka Klimatyczna, zwłaszcza po ostatnich decyzjach szczytu berlińskiego, z udziałem prezydenta Lecha Kaczyńskiego, nakazuje skoncentrowanie całej uwagi na zapewnieniu efektywności energetycznej budynków, rozwijaniu odnawialnych źródeł energii (zwłaszcza na poziomie lokalnym), a także coraz powszechniejszym stosowaniu efektywnych, niskoemisyjnych środków transportowych. Polska może osiągnąć wszystkie przyjęte cele tej polityki. Musi jednak zostać stworzony odpowiedni potencjał do wzrostu efektywności energetycznej i spadku poziomu szkodliwych emisji. Nie da się tego osiągnąć bez przemysłu wytwarzającego nowoczesne materiały bu-

dowlane – cegły i dachówki, cement, wapno, stal, metale nieżelazne, szkło, materiały izolacyjne, papier, produkty chemiczne, które posłużą do budowy nowych i termomodernizacji istniejących domów, budowy sieci dróg, modernizacji linii kolejowych – oraz stworzenia nowoczesnej i efektywnej sieci przesyłowej dla energetyki i systemu gazownictwa.

Rozdzielając uprawnienia należy także wziąć pod uwagę, że większość branż przemysłowych w Polsce uczestniczy w walce konkurencyjnej z przedsiębiorstwami produkującymi poza UE, gdzie podobne restrykcje emisyjne nie występują. Instalacje przemysłowe w Polsce w ogromnej większości należą do najlepszych w Europie pod względem spełnienia wymagań środowiskowych. Dalsza redukcja emisji CO₂ z tych instalacji jest często niemożliwa ze względu na bariery wynikające z samego charakteru procesów technologicznych oraz właściwości fizykochemicznych tych procesów (dotyczy to hutnictwa szkła, stali, przemysłu ceramicznego, cementowego, wapienniczego, koksownictwa, petrochemii, papiernictwa, cukrownictwa).

Trzeba także mieć świadomość, że wiele zatwierdzonych już projektów inwestycyjnych zaplanowanych na lata 2008-2012 może nie zostać zrealizowanych, jeżeli inwestorzy nie otrzymają gwarancji uzyskania przydziału uprawnień emisyjnych. Może to oznaczać nie tylko brak nowych, ale także likwidację istniejących miejsc pracy.

FORUM^{CO2} akcentowało potrzebę wzięcia pod uwagę powyższych argumentów przy opracowywaniu nowego projektu planu uzasadniając, że w przeciwnym wypadku polski przemysł nie będzie miał możliwości zaopatrzenia kraju w materiały niezbędne dla realizacji programów rozwojowych, co spowoduje konieczność zaopatrywania się poza granicami kraju. To z całą pewnością pociągnie za sobą wyższe koszty, mniejszą efektywność wykorzystania środków pomocowych Unii Europejskiej.

skiej, a także większe obciążenie środowiska emisjami gazów cieplarnianych.

W obliczu znacznego niedoboru uprawnień w gospodarce optymalnym rozwiązaniem, zdaniem FORUM^{CO2}, jest przeniesienie deficytu głównie na energetykę zawodową. Może to co prawda spowodować wzrost kosztu produkcji energii elektrycznej i ciepłej, ale jednocześnie stworzone zostaną najsilniejsze impulsy do oszczędzania energii w skali całej gospodarki oraz w gospodarstwach domowych, a sumaryczny koszt takiego rozwiązania będzie najmniejszy.

■ Projekt KPRU z 27 grudnia 2007 roku

Minister środowiska podzielił w znacznej mierze argumenty FORUM^{CO2} i 27 grudnia 2007 r. przedstawił projekt KPRU na lata 2008-2012, uwzględniający niekorzystną decyzję Komisji Europejskiej.

W swoim stanowisku z dnia 7 stycznia 2008 r. FORUM^{CO2} wyraziło zdecydowane poparcie dla przedłożonego projektu (Izba Gospodarcza Ciepłownictwo Polskie sformułowała własną opinię nt. planu) podkreślając, że:

- Główne założenia, na podstawie których dokonano podziału uprawnień do emisji CO₂ pomiędzy poszczególne sektory gospodarki, są prawidłowe, gdyż wynikają z zapisów zawartych w najważniejszych dokumentach rządowych określających strategiczne cele ekologiczne i rozwojowe naszego kraju – „Polityka Ekologiczna Państwa” i „Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia na lata 2007-2015” oraz uwzględniają konieczność realizacji zobowiązań przyjętych na szczycie Rady Europejskiej w dniach 8-9 marca 2007 r. – tzw. „Cel 3x20” (ograniczenie o 20% emisji gazów cieplarnianych do 2020 r., poprawy o 20% efektywności energetycznej do 2020 r. oraz zwiększenie do 20% udziału produkcji energii ze źródeł odnawialnych do 2020 r.).

- Dzięki tak przyjętym założeniom projekt KPRU na lata 2008-2012 wychodzi naprzeciw potrzebie harmonijnej realizacji celów ekonomicznych, ekologicznych i społecznych, zgodnie z konstytucyjną zasadą zrównoważonego rozwoju i daje silny impuls do bezwłocznego podejmowania działań modernizacyjnych i oszczędnościowych zarówno po stronie dostawców energii, jak również przez jej konsumentów, włączając w to nie tylko odbiorców przemysłowych oraz instytucjonalnych, ale także pojedyncze gospodarstwa domowe.

- Uwzględnienie przy podziale uprawnień prognoz zawartych w branżowych programach rozwoju sprzyjać będzie nie tylko prawidłowej realizacji narodowych programów gospodarczych (budowa dróg ekspresowych i autostrad, EURO 2012, program budownictwa mieszkaniowego i inne), ale także ograniczy ryzyko utraty konkurencyjności polskich przedsiębiorstw wobec podmiotów z innych krajów UE działających na tym samym jednolitym, wspólnotowym rynku.

- Wzięcie pod uwagę potrzeby modernizacji i rozbudowy miejskich systemów ciepłowniczych sprzyjać będzie likwidacji tzw. „niskiej emisji”.

FORUM^{CO2} podkreśliło, że w konsekwencji decyzji Komisji Europejskiej z dnia 26 marca 2007 r., przyznającej Polsce średniorocznie zaledwie 208,5 mln uprawnień do emisji CO₂ na okres 2008-2012 (czyli o ponad 20 mln mniej niż wyniosła rzeczywista emisja z porównywalnych instalacji w 2006 r.), niemożliwe było opracowanie takiego planu rozdziału uprawnień, który zaspokoiłby potrzeby wszystkich sektorów oraz instalacji i nie wiązałby się z koniecznością poniesienia dodatkowych kosztów ekonomicznych oraz społecznych – projekt z grudnia 2007 r. pozwala jednak na minimalizację sumarycznego kosztu dla całej gospodarki.

Przewidywany wzrost kosztów produkcji energii elektrycznej i ciepłej, wynikający z niedoboru uprawnień do emisji CO₂ w sektorach elektrowni i elektrociepłowni zawodowych, powinien zostać zaakceptowany społecznie, jeżeli będzie zminimalizowany w następstwie bezwłocznego podjęcia przez zainteresowane przedsiębiorstwa energetyczne wewnętrznych działań ograniczających inne koszty produkcji energii, zdecydowanego przyspieszenia procesu restrukturyzacji i prywatyzacji energetyki oraz szybkiego wdrożenia programu inwestycji modernizacyjnych w sektorze energetycznym. Ponadto świadomość nieuchronnego wzrostu cen energii winna wyzwoić pożądane działania oszczędnościowe i modernizacyjne po stronie wszystkich odbiorców energii: zarówno przemysłowych, jak również indywidualnych, prowadząc do systematycznego ograniczania zużycia energii i spadku wielkości emisji CO₂ na jednostkę PKB, co jest szczególnie istotne w aspekcie przygotowania gospodarki do funkcjonowania w znacznie trudniejszym okresie post 2012.

W swoim stanowisku FORUM^{CO2} zawarło także dodatkowe postulaty:

- Opracowanie przez rząd w trybie pilnym programu ograniczenia negatywnych skutków decyzji Komisji Europejskiej dla polskiej gospodarki i polskiego społeczeństwa, a w jego ramach planu dotyczącego wykorzystania nadwyżki ponad 500 mln uprawnień, wynikającej z protokołu z Kioto i pozostającej w gestii rządu.
- Opracowanie przez rząd w trybie pilnym prognozy zapotrzebowania energetycznego dla Polski np. do roku 2030, uwzględniającej zarówno rozwój poszczególnych branż i zmianę poziomu życia, jak również elementy polityki UE oraz stworzenie spójnej strategii energetycznej, biorącej pod uwagę m.in. polskie uwarunkowania surowcowe.

Branża	Przydział uprawnień [mln ton CO ₂ /rok]		Różnica [%]
	Projekt XII 2007	Projekt II 2008	
Elektrownie zawodowe	94 285	105 760	+ 12,2
Elektrociepłownie zawodowe	22 182	26 509	+ 19,5
Razem energetyka zawodowa	116 467	132 269	+ 13,6
Ciepłownie zawodowe	11 634	10 400	- 10,6
Przemysł rafineryjny	8 891	8 391	- 5,6
Przemysł koksowniczy	3 089	2 939	- 4,9
Hutnictwo żelaza i stali	14 478	11 846	- 18,2
Przemysł wapienniczy	2 151	1 938	- 9,9
Przemysł cementowy	12 500	11 500	- 8,0
Przemysł szklarski	2 072	1 900	- 8,3
Przemysł ceramiczny	991	900	- 9,2
Przemysł papierniczy	2 164	1 638	- 24,3
Przemysł cukrowniczy	1 429	1 350	- 5,5
Przemysł chemiczny	6 801	5 272	- 22,5
Przemysł mat. drewnopochodnych	1 650	1 492	- 9,6
Elektrociepłownie przemysłowe	7 640	6 045	- 20,9
Przemysł pozostały	4 391	3 243	- 26,1
Razem sektory poza energetyką	79 881	68 854	- 13,8
Przydział na wszystkie instalacje	196 348	201 123	+ 2,4
Rezerwa na nowe instalacje	12 017	7 242	- 39,7
Rezerwa na projekty JI	150	150	0,0
Całkowity przydział	208 515	208 515	0,0

W trakcie dyskusji międzyresortowych Ministerstwo Gospodarki, wspierane przez Ministerstwo Skarbu Państwa, silnie opowiedziało się za zwiększeniem puli uprawnień dla energetyki zawodowej kosztem przemysłu i rezerwy na rozwój, stając jednoznacznie po stronie argumentacji przedstawianej przez energetykę.

W związku z pojawiającymi się nieoficjalnymi informacjami o rozważanym kierunku zmian w projekcie KPRU, przy jednoczesnym braku otwartej, merytorycznej debaty, pozwalającej na przedstawienie rzetelnych analiz dotyczących wpływu KPRU na środowisko i rozwój gospo-

darczy kraju, FORUM^{CO2} wystąpiło z inicjatywą zwołania „Okrągłego Stołu CO₂”, kierując w dniu 31 stycznia 2008 r. stosowny wniosek do wicepremiera, ministra gospodarki oraz do ministrów: środowiska, skarbu państwa, infrastruktury i rozwoju regionalnego.

W piśmie zwrócono m.in. uwagę na pojawianie się coraz częściej w mediach nierzetelnych i wywołujących negatywne reakcje społeczne informacji, że to właśnie niedobór uprawnień do emisji CO₂ jest główną przyczyną obecnego i przyszłego niekontrolowanego wzrostu cen energii elektrycznej i cieplnej, hamulcem rozwojowym polskiej energetyki,

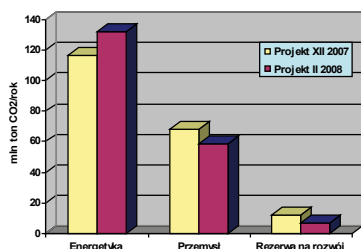
a także czynnikiem obniżającym wartość przeznaczonych do prywatyzacji przedsiębiorstw energetycznych.

FORUM^{CO2} podkreślało, że wymiana poglądów i argumentów w sprawie KPRU, tak istotnej z punktu widzenia rozwoju gospodarczego kraju, nie powinna odbywać się w konwencji gabinetowo-medialnej, ale w czytelnej formule specjalistycznej dyskusji, z udziałem ekspertów reprezentujących wszystkie zainteresowane strony, w sposób umożliwiający przedstawianie i konfrontację argumentów oraz w duchu poszukiwania najlepszego rozwiązania z punktu widzenia celu, jakim jest realizacja polityki zrównoważonego rozwoju, a w jej ramach ograniczanie emisji gazów cieplarnianych przy jak najmniejszym koszcie gospodarczym i społecznym.

„Okrągły Stół CO₂”, obradujący przy udziale przedstawicieli zainteresowanych resortów, przedstawicieli FORUM^{CO2} i sektorów objętych KPRU, związków zawodowych oraz ekspertów zewnętrznych, reprezentujących m.in. organizacje pozarządowe, powinien zdaniem FORUM^{CO2} ocenić możliwości redukcji emisji CO₂ w energetyce i sektorach przemysłowych oraz sposoby jej osiągnięcia. Następnie winien przeanalizować skutki ogólnogospodarcze i społeczne wiążące się z takimi redukcjami (np. wpływ ewentualnego deficytu limitów CO₂ na poziom zatrudnienia). Równolegle należało rzetelnie oszacować skalę możliwego wzrostu cen energii, wywołanego niedoborem uprawnień w sektorach elektrowni i elektrociepłowni zawodowych oraz ocenić możliwości skompensowania skutków takiego wzrostu m.in. poprzez wdrożenie Ogólnonarodowego Programu Oszczędzania Energii, zapowiadanego przez prof. Macieja Nowickiego, ministra środowiska.

Wnioski z analiz powinny pomóc wypracować rozwiązania minimalizujące całkowity koszt gospodarczy i społeczny wdrożenia KPRU na lata 2008-2012 (i stwarzające

Porównanie Projektów KPRU na lata 2008 - 2012

najkorzystniejsze warunki) oraz zintensyfikować działania w zakresie przygotowania polskiej gospodarki do funkcjonowania po roku 2012, w tym uczestnictwa w realizacji wspólnotowego pakietu energetycznego (programu „3x20”).

FORUM^{CO2} przestrzegało, że skutki ewentualnych zaniechań oraz zaniechania lub spowolnienia działań w latach 2008-2012 będą wyraźnie odczuwalne w okresie 2012-2020 i w latach późniejszych, powodując konieczność poniesienia znacznie większych kosztów społecznych i gospodarczych.

■ Projekt KPRU z 12 lutego 2008 roku

Wniosek o zwołanie otwartej eksperckiej debaty w sprawie KPRU na lata 2008-2012 nie doczekał się realizacji. 12 lutego 2008 r. pojawił się natomiast drugi projekt planu, odzwierciedlający stanowisko energetyki i postulaty Ministerstwa Gospodarki oraz Skarbu Państwa.

Energetyka zawodowa otrzymała blisko 16 mln ton CO₂ na rok więcej niż w pierwotnym projekcie z grudnia 2007 r. kosztem obciążenia o 11 mln ton przydziałów dla sektorów przemysłowych i zmniejszenia o 5 mln ton rezerwy na nowe instalacje.

26 lutego 2008 r., w piśmie do ministra środowiska, FORUM^{CO2} negatywnie zaopiniowało projekt KPRU na lata 2008-2012, przedstawiony do konsultacji społecznych 12 lutego 2008 roku, i wnioskowało o powrót do założeń i metodyki podziału, na

których zbudowany był projekt planu przedstawiony przez ministra środowiska 27 grudnia 2008 r. FORUM^{CO2} wyraziło sprzeciw wobec stworzenia z KPRU pola przetargów i kompromisów politycznych w sytuacji, gdy dokument ten powinien odzwierciedlać pragmatyczną logikę ekonomiczną i sprzyjać realizacji jasno określonych celów gospodarczych, ekologicznych i społecznych w myśl zasady zrównoważonego rozwoju.

FORUM^{CO2} ponownie zaakcentowało w swoim piśmie konieczność konfrontacji argumentów w formule otwartej eksperckiej dyskusji „Okrągłego Stołu”, podkreślając, że unikanie przez rząd merytorycznej dyskusji nad KPRU tylko potwierdza, iż plan rozdziału uprawnień do emisji na lata 2008-2012 stał się przedmiotem jakiejś gry politycznej.

Brak reakcji na argumenty i zgłaszane postulaty spowodował, że 2 kwietnia 2008 r. FORUM^{CO2} zwróciło się bezpośrednio do premiera Donalda Tuska z wnioskiem o uwzględnienie stanowiska przedstawianego wielokrotnie poprzedniemu rządowi przez FORUM^{CO2}, zwracając uwagę, że decyzja w sprawie KPRU dotyczy nie tylko okresu 2008-2012, ale jej konsekwencje, zarówno pozytywne jak i negatywne, będą odczuwalne również w następnych dziesięcioleciach.

FORUM^{CO2} podkreśliło, że ciągle jest czas na wszechstronne przeanalizowanie, w jaki sposób proponowana regulacja wpłynie na stan środowiska, na całą gospodarkę, na rynek pracy, a także na efektywność realizacji Strategii Rozwoju Kraju i podtrzymało swój postulat o zwołaniu „Okrągłego Stołu CO₂”.

Do chwili złożenia artykułu w redakcji FORUM^{CO2} nie otrzymało odpowiedzi na swoje wystąpienie, a projekt KPRU na lata 2008-2012 znajdował się nadal w fazie uzgodnień międzyresortowych w ramach Rady Ministrów.

